

Landsbygdsutvecklare
Malin Ohlsson
0490-25 41 70
malin.ohlsson@vastervik.se

Anteckningar landsbygdsråd 2 september 2024

Tid och plats

Måndag 2 september 2024, kl. 17.30–19.30
Plats: Getterums bygdegård

Deltagare:

Ulf Nilsson, kommunstyrelsens första vice ordförande
Marcus Fridlund, kommunstyrelsens andre vice ordförande
Ola Berg, Gamleby
Johan-William Momark, Blankaholm
Lars Erik Andersson, Getterums intresseförening
Hans Ålund, Lofta hembygdsförening
Emma Karlsson, Hjorted Golf
Gerry Nyman, Blackstad bygdegårdsförening
Ingela Svensson, Odensvi intresseförening
Joakim Andersson, LRFs kommungrupp
Malin Ohlsson, landsbygdsutvecklare
Maria Bolin, planarkitekt

Mötets öppnande

Ulf Nilsson öppnade mötet.

Välkomna

Lars-Erik berättar om bygdegården som genomgått renoveringar de senaste åren. Bygdegårdsföreningen som också fungerar som bygdens intresseförening har ca 100 medlemmar som bor söder om Hjorted och ned till kommungräns mot Vimmerby och Oskarshamn samt i grannbyn Gissebo. Bygdegården omvandlades och byggdes ut under 80-talet. Har tidigare varit arrestlokal och även ägts av CUF samt fungerat som bostad. Lokalen har funnits på den här platsen sedan 1885.

Hantverksmarknaden i Getterum är gammal och historisk och sker den 21 september i år. Marknaden och bygdegården är det stora fokuset för föreningen. Olika högtider och aktiviteter firas.

Getterum har 26 bofasta hushåll – 21 pensionärer, 26 vuxna, 12 barn. Gisebo har 17 hushåll där är 21 pensionärer, 12 vuxna, 7 barn. Om tio år är befolkningen 80 + i hög grad.

Fiberutbyggnaden är en stor utmaning. Open infra har fått statligt bidrag för att slutföra utbyggnaden i södra kommunen men inget händer just nu. För fiberutbyggnad är det en utmaning med kommungränser då stadsnät (som Västervik miljö och energi räknas till) inte fått bygga i över kommungräns. Regelverk har ändrats men frågan är svårframkomlig.

Föregående anteckningar

På förra mötet lyftes närtrafik som sedan dess har testats av Lars-Erik. Det blir lång tid att vänta kvällstid i Ankarsrum om man vill åka närtrafik till Gissebo. Utmaningen är att det är svårt att "mata" närtrafik mot en lämplig buss. Meddela gärna länstrafiken att ni efterfrågar turer som funkar med era liv/vanor/orter om en sådan tur saknas idag. Det önskas att länstrafiken annonserar mer om att närtrafik finns.

Från Blankaholm framförs igen att busshållplatsen vid E22 är ett säkerhetsproblem för äldre och barn, då man måste kliva över mitträcket. Det är synd att göra en investering i busshållplatsen när man inte kommer hela vägen med trafiksäkerhetsfrågan. Det går dock bra bussar vid E22 bara några kilometer från Blankaholm. Ett framtida önskemål är cykelväg längs vägen upp till bussen.

Aktuella frågor från deltagare

LRFs kommungrupp

Mineraler finns det mycket av i Västerviks kommun – fler prospektörer kollar på möjligheterna med framtida gruvor. LRF har kontakter med dessa. Staten äger mineraler, kommunen kan inte påverka prospektörer utan kan enbart fokusera på förfarandet kring tillstånd. Det verkar vara seriösa exploatörer som delger information om läget.

Varg finns i kommunen just nu – dom tar djur och skrämmar även djur. Främst runt Odensvi.

Det önskas mer fokus på krisberedskap. Kommunen genomför kontinuitetsplanering (hur samhällsviktig verksamhet ska upprätthållas i kris), de första två veckorna har kommunen fokus på att säkerställa just nu. Dessa två veckor ska de flesta människor och företag klara sig själva.

Blankaholm

Nytt vindskydd har byggts i ArkNat-projektet, en Majkase på Majkaseberget blev det. Hoppas på mervärden för besökare i Blankaholm. 59 ställplatser finns i Blankaholms gästhamn nu, det har gett stort lyft. Till början av augusti har det varit 4200 husbilar, mycket fler än föregående säsong. Har startat möjlighet att ha konferens vid gästhamnen.

Ska ha besök av näringslivsutvecklare under veckan för att titta framåt och se vad detaljplanen sätter för gränser för utveckling. Hur ser det ut med möjliga bostäder?

Verksamheten vid gästhamnen är beroende av förskolan för att man ska våga satsa på att jobba och leva lokalt. Förhoppningsvis är det byggstart snart av sporthall för att den ska stå färdig hösten 2025.

Odensvi

Kan vi göra gemensam sak och trycka på för bostadsbyggnad i mindre orter hos Bostadsbolaget? Det är svårt att bygga själv – blir inte lönsamt på landsbygden. Kan man bygga med bostadsbolaget tillsammans med en ideell förening? Ett sätt att öka antalet bostäder och få fler bosatta i landsbygder. Kan få rotation i husen och samla behovet av service för den äldre befolkningen. Odensvi har en historik av att bygga bostäder själva, det går att göra igen.

Kul att förskolan är kvar, nya elever skolas in nu. Kan man ställa kommunens bilpool till förfogande för personal som vill jobba i Odensvi? Kan hemtjänsten vara öppna för samåkning för deras personal?

Lofta hembygdsförening

Haft midsommarfirande och andra evenemang under sommaren. Driver Loftaleden, haft lite problem med att folk eldar på berget vid ArkNat. En sk slöjdstig har etablerats längs 600 m vid Loftaleden där träslöjd visas upp.

Kommunikationerna i bygden är ganska bra, bara 5 km till Gamleby. Går att cykla till Gamleby på en kvart. Samarbete fortgår med Lofta Caffé och projektet med att bygga en samlingslokal fortgår med offerter och planering för byggnation.

Hjorted Golf

Golf kämpar på med att få ihop ekonomin som i många andra föreningar.

Blackstad bygdegårdsförening

Arbetet fortgår med att försöka anpassa sig efter brandskyddskraven. En arkitekt har ritat och bygglov ska sökas. Flexibilitet eftersträvas för idrott, gym etc. Kan man ha en samverkan kring gympasal för kommunens verksamhet? Ta gärna kontakt med samhällsbyggnadsenheten. Man börjar nu också leta finansiärer.

Nu är det sista veckan öppet för poolen för det här året, värdefull för bygden. Blackstad IF har kunnat lösa skötseln i år.

Gamleby intresseförening

Jobbar vi med hållbarhet när små skolor stängs och äldreboenden sårar på äldre par?

Rivningen av silon är framskjuten pga pengar i budget saknas för att riva. Hela Gamleby ligger på lera och rasbranter har man sett den senaste tiden. Det måste göras åtgärder.

Stort lyft med hälsocentralen och serviceboendet för Gamleby. Mycket har hänt i orten den senaste tiden.

Populärt att stå med husbil vid gästhamnen i Gamleby. Även vid trollstigen.

Det var Garpedagen i helgen, ett mycket lyckat evenemang.

Aktuella frågor från kommunorganisationen

Ny översiktsplan ska tas fram

Maria Bolin är projektledare för att leda framtagande av kommunens översiktsplan (ÖP) som behöver förnyas. Arbetet är i ett tidigt skede och flera saker som lyfts är inte helt beslutade än. Maria vill gärna komma tillbaka till landsbygdsrådet en bit in i processen.

För ett år sedan inledde vi med en föredragning av planeringsstrategi hos landsbygdsrådet. Den strategin sätter igång processen med ny översiktsplan. I en översiktsplan beskriver kommunen hur mark och vatten i kommunen ska användas, ska det byggas bostäder, vara orörd natur eller bli industriområde på en plats? Samhällsbyggnadsenheten leder arbetet. Översiktsplanen är ett sätt att bli överens om staten kring markanvändning, riksintressen, ta fram bostäder, förhållande till hållbarhet etc. Länsstyrelsen säkerställer statens vilja.

Sedan planeringsstrategin togs fram har Maria anställts. Just nu tas en projektplan fram där resurser säkerställs, mål sätts och tidsplan görs. Kommunstyrelsen ska framöver anta projektplanen. Efter det kan utredningar börjas och dialoger startas. Kommunen är inte ett blankt papper, mycket pågår redan i orterna men allt material vi har idag är inte inaktuellt och kan finnas kvar i en ny översiktsplan.

Översiktsplaner görs digitalt idag, många lager i kartor kan visas samtidigt för att få en bild över vilka intressen som kan krocka eller samspela.

Ett första skede när information är insamlad till ett förslag på översiktsplan är samråd – då ber kommunen om förbättringsförslag från medborgare, föreningar, företag, myndigheter. Nya frågor kan väckas, felaktigheter kan rättas till och ny information kan ändra upplägget. Sedan kommer granskning där förslaget i stort sett ska fastställas. Blir inte granskningen bra (genererar många synpunkter) så kan granskningen behöva tas om. Sedan antas den nya översiktsplanen av kommunfullmäktige.

Ortsanalyser är en grund för dialoger och för samrådshandlingen. Vi ska skapa en gemensam bild av hur tätorterna hänger samman med de olika bygderna, med varandra och med andra kommuner. Tätorterna blir grunden, då markanvändning, service och liknande går att styra mer där då kommunen äger mark och driver verksamheter. Viktigt är att lyfta diskussionen till att bli mer strategisk än var ett cykelställ ska finnas eller att det är ett hål i gatan. Viktigt med dialog för att olika perspektiv på utveckling ska komma fram. Dialog kommer ske under 2025 på olika sätt. Digitalt, fysiskt och uppsökande arbete kommer ske. Även barn och unga ska inkluderas. Vi vill nå ut brett, vi kommunicerar när det är dags för dialoger.

Flera utredningar ska fram, ex bedömning av klimatrisker, förorenade områden, jordbruksmark, serviceutbud, förutsättningar för vindbruk etc.

En utmaning är gamla detaljplaner som "låser" utvecklingen i vissa orter. Att detaljplaner behöver tas bort kan man framföra i diskussioner kring ÖP. ÖP är ett sätt att sätta igång annat arbete av vikt för olika orters utveckling. Det är också ett sätt för markägare att förankra planer för ens mark, om man exempelvis har förfrågningar om industrietablering på skogsmark.

Övriga frågor

-

Nästa möte

11 november i Blankaholm.

Mötets avslut

Ulf avslutade mötet och tackade för deltagarnas engagemang.